

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Škola: Střední odborná škola automobilní, informatiky a Gymnázium	
Strategie předcházení školní neúspěšnosti	
Č. j.: SSAIP10 02083/2025	Účinnost od: 01.09.2025
Spisový znak:	Skartační znak:
Aktualizace:	27. 8. 2025 Mgr. Klára Limberská - školní metodik prevence

Obsah

1. Základní údaje o škole.....	1
2. Podklady.....	2
3. Podpurné dokumenty.....	2
4. Strategie.....	4
4.1. Příčiny školní neúspěšnosti	5
4.2. Rizikové faktory vzniku školní neúspěšnosti	6
4.3. Preventivní opatření	6
4.4. Řešení školní neúspěšnosti	8

1. Základní údaje o škole

Název a adresa školy	Střední odborná škola automobilní, informatiky a Gymnázium Weilova 1270/4, 102 00 Praha 10 - Hostivař
Jméno a příjmení ředitele	Ing. Milan Vorel
Telefon	242 456 101
E-mail	milan.vorel@skolahostivar.cz

Jméno vedoucího týmu ŠPP, školního metodika prevence	Mgr. Klára Limberská
Telefon	242 456 134
E-mail	klara.limberska@skolahostivar.cz

Jméno výchovného poradce	Mgr. Hana Hrádková
Telefon	242 456 134
E-mail	hana.hradkova@skolahostivar.cz

Jméno kariérového poradce – interní komunikace za školu (přestupy, přijetí do vyššího ročníku, změny	pan Ondřej Pacner
--	-------------------

oboru); externí komunikace za školu (nábor, kontakt s firmami)	
Telefon	242 456 151
E-mail	ondrej.pacner@skolahostivar.cz

Terapeuti pro práci s jednotlivci a školními kolektivy	Proxima sociale, o.p.s. Bc. Tomáš Vlín
Telefon	775 637 050
E-mail	t15@proximasociale.cz

Jméno kariérového poradce – externí komunikace za školu (nábor, kontakt s firmami)	Ing. Andrea Vlasáková
Telefon	242 456 141
E-mail	andrea.vlasakova@skolahostivar.cz

Jméno asistentky pedagoga – práce s jednotlivci a kolektivem	paní Lucie Soukupová
Telefon	242 456 137
E-mail	lucie.soukupova@skolahostivar.cz

Jméno školního psychologa	Pozice není obsazena, externě spolupráce s PPP Prahy 10, Mgr. Václav Škvařil
Telefon	770 125 406
E-mail	skvaril@ppp10.eu

2. Podklady

Strategie předcházení školní neúspěšnosti na SŠAI vychází z vyhlášky č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky s účinností od 1. 9. 2016 přináší mimo jiné na základě ust. §7 odst. 3. povinnost školy zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

3. Podpůrné dokumenty

Preventivní program školy SŠAI

Školní a klasifikační řád SŠAI

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2017 – 2027

https://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016

[Metodický pokyn 2016.pdf](#)

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže dokument MŠMT č.j. 21291/2010-28

https://msmt.gov.cz/uploads/Metodicke_doporuceni_uvodni_cast.doc

[příloha č. 1: Návykové látky](#)

[příloha č.2: Rizikové chování v dopravě](#)

[příloha č.3: Poruchy příjmu potravy](#)

[příloha č.4: Alkohol](#)

[příloha č.5: Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole](#)

[příloha č.6: Školní šikana](#)

[příloha č.7: Kyberšikana a další formy kybernetické agrese](#)

[příloha č.8: Homofobie](#)

[příloha č.9: Extremismus_rasismus_xenofobie_antisemitismus](#)

[příloha č.10: Vandalismus](#)

[příloha č.11: Záškoláctví](#)

[příloha č.12: Krádeže](#)

[příloha č.13: Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky](#)

[příloha č.14: Krizové situace spojené s násilím](#)

[příloha č.15: Netolismus](#)

[příloha č.16: Sebeпоškozování.doc](#)

[příloha č.17: Nová náboženská hnutí](#)

[příloha č.18: Rizikové sexuální chování](#)

[příloha č.19: Příslušnost k subkulturám](#)

[příloha č.21: Hazardní hraní](#)

[příloha č.22: Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS](#)

[příloha č.23: Psychická krize/duševní onemocnění žáka](#)

[příloha č.24: Sebevražedné chování](#)

Přílohy metodických doporučení

Přílohy k metodickému doporučení č.5: Týrané, zneužívané, zanedbávané dítě ve škole

[příručka pro školy - týrané, zneužívané, zanedbávané dítě ve škole](#)

[příloha 1 - šablona oznámení na OSPOD](#)

[příloha 2 - šablona oznámení na PČR](#)

[příloha 3 - šablona - seznam regionálních odborníků](#)

Příloha k metodickému doporučení č.22: Problémové situace týkající se žáků s PAS

[příloha - krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS](#)

Přílohy k metodickému doporučení č.24: Sebevražedné chování

[příloha - Bezpečnostní plán pro žáky](#)

[příloha - Varovné znaky sebevražedného jednání](#)

[příloha - Co dělat, když](#)

[příloha - Podpurný rozhovor s žákem se sebevražednými myšlenkami](#)

[příloha - krizový plán smrt ve škole](#)

[příloha - Při rozhovoru s dítětem nezapomeňte](#)

[příloha - Mé dítě má myšlenky na sebevraždu](#)

4. Strategie

Důsledkem školní neúspěšnosti žáka na střední škole je často úplný odchod ze vzdělávání. Ukončení studia s velmi nízkou nebo nedostatečnou kvalifikací je spojeno s vysokým rizikem nezaměstnanosti, vznikem závislosti na sociálních dávkách, chudobou, případně i sociálním vyloučením nebo rozvojem forem rizikového chování. Naše škola statisticky zaznamenává a analyzuje předčasné odchody žáků ze vzdělávání. Snažíme tyto předčasné odchody minimalizovat.

Za žáka ohroženého školní neúspěšností považujeme žáka prospěchově velmi slabého, kterému hrozí z důvodu neprospěchu předčasné ukončení studia. To je následně spojeno s vysokým rizikem nezaměstnanosti, případně i sociálního vyloučení nebo rozvoje sociálně patologických jevů. U některých žáků jsou typické časté absence a zároveň neomluvené hodiny. Obecně se jedná o žáky, kteří jsou hodnoceni v klasifikačních obdobích klasifikačním stupněm dostatečný/nedostatečný, případně jsou neklasifikováni.

Mezi ohrožené žáky řadíme i ty, u kterých došlo mezi klasifikačními obdobími k výraznému snížení prospěchového průměru. Tito žáci jsou řešeni na čtvrtletních pedagogických radách na základě zpráv třídního učitele/učitele odborného výcviku a Školního poradenského pracoviště (ŠPP). V případě výrazné náhlé změny prospěchu je situace řešena ihned za pomoci kariérových poradců.

Použité metody a postupy:

- a. analýza prospěchu a absence žáka
- b. pozorování jako diagnostická metoda
- c. diagnostický rozhovor s žákem a zákonnými zástupci
- d. analýza rozhovoru a formulování možností náprav

Základní podmínkou prevence školní úspěšnosti je pozitivní klima školy, důvěra žáků a rodičů k učitelům a aktivní přístup a zájem učitelů o žáky.

4.1. Příčiny školní neúspěšnosti

Příčiny na našem typu školy mohou být velmi široké. Někteří žáci během svého studia zjistí, že orientace naší školy není pro ně vhodná anebo zajímavá. Z různých důvodů se rozhodnou nezměnit obor studia, na škole zůstávají, ač pro ně zvolený obor není atraktivní.

Velkou roli hraje i domácí zázemí žáka, neschopnost rodičů přimět žáka k pravidelné domácí přípravě a docházce do školy, problémy ve vztazích v rodině. Další důvodem je nezájem ze strany rodičů o vzdělávání svého dítěte, který se stále častěji projevuje neplněním rodičovských povinností finančně podporovat dítě při přípravě na budoucí povolání bez rozdílu, zda se jedná o žáka zletilého nebo nezletilého. Na druhé straně je nutné zmínit i variantu, kdy žák z problematického rodinného prostředí se chce co nejdříve osamostatnit a finančně zajistit bez ohledu na své možnosti.

Vliv mají samozřejmě i morálně volní vlastnosti žáka a jeho osobnost – nedostatek motivace, vůle, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, zdravotní komplikace apod. Žák může mít problémy i ve vztazích ve škole, se spolužáky, případně i s učitelem. Rovněž může být ohrožen sociálně patologickými jevy. V neposlední řadě je to stále dobíhající dopad distančního vzdělávání během epidemie Covid19.

Mezi doprovodné projevy školní neúspěšnosti mohou patřit:

- a) neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie;
- b) poruchy chování – záškoláctví, útoky ze školy nebo z domova;
- c) obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, agrese, fantazie, regrese.

4.2. Rizikové faktory vzniku školní neúspěšnosti

Z dlouhodobých zkušeností z práce s těmito žáky na naší škole lze vytipovat rizikové oblasti, kde je třeba se na žáky z pohledu strategie předcházení zaměřit. Jedná se o žáky

procházející náročnou životní nebo rodinnou situací, žáky se zdravotními problémy závažnějšího charakteru.

Mezi žáky ohrožené patří též žáci s cizí státní příslušností. Rizikem je nejen špatná znalost českého jazyka, ale i sociokulturní rozdíly. S těmito žáky se škola snaží pracovat již od nástupu do školy. Kromě jiného nabízíme doučování českého jazyka zdarma v odpoledních hodinách.

Na učňovských oborech je velmi důležitá role učitele odborného výcviku.

V rámci prevence školní neúspěšnosti je vhodné s těmito žáky, spolu se všemi vyučujícími žáka, cíleně pracovat.

4.3. Preventivní opatření

Spočívají v zajištění následujících bodů:

Zásady pro předcházení neúspěšnosti

- a. Přijímací zkoušky – stanovení spodní hranice přijetí
- b. Jasná pravidla chování, podle nichž se žáci orientují
- c. Jasně formulovaný školní řád/klasifikační řád a jeho důsledné dodržování
- d. Schopnost učitele: vytvořit příznivé pracovní atmosféry třídy, vytvářet psychickou pohodu ve třídě, spravedlivě přistupovat k žákům, akceptovat žáky individuálně i jako celek; z hlediska výuky: volit přiměřený výběr učiva, dodržování didaktických zásad, volit různé formy výuky
- e. Poskytování konzultačních hodin
- f. Možnost opravných testů a zkoušení
- g. Pravidelné schůzky s rodiči
- h. Průběžné sledování výsledků žáků
- i. Vstřícnost k rodičům a žákům při řešení obtížných situací v rodině

Včasně vyhledávání žáků ohrožených školní neúspěšností

Je nutné se na žáky zaměřit ještě před samotným nástupem do prvního ročníku. Škola využívá dotazník žáka pro potřeby školy s cílem získat údaje ovlivňující další vzdělávání žáka, v případě žáků přijatých do prvního ročníku ještě před jejich nástupem do školy.

Na prvním setkání ve škole před začátkem nového školního roku jsou zákonným zástupcům vysvětlovány důvody, proč dotazník pravdivě vyplnit. Dotazník žáka je složený ze dvou částí. První část se dotazuje na osobní a kontaktní údaje žáka a zákonných zástupců. Z nich je možné vyčíst některá rizika, např. žák neabsolvoval devět ročníků základní školy, přestupuje z jiné školy, žije s jedním z rodičů nebo je vychováván prarodiči, kdo je jeho zákonným zástupcem atd. Druhá část zjišťuje pro potřeby školy (ŠPP, školní matriky a třídní učitele) skutečnosti důležité pro další vzdělávání žáka – oblasti podpory ve škole, např. zda se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, zda je žádoucí

žáka podpořit v sociální oblasti nebo zda má žák zdravotní potíže. Dotazník vyplňují i ostatní žáci, kteří přicházejí v průběhu školního roku. Je součástí spisu žáka. Každoročně je školní dotazník aktualizován podle změn školských předpisů.

Na tomto prvním setkání s budoucími žáky a jejich rodiči jsou přítomni členové ŠPP, se kterými mohou ihned zákonní zástupci konzultovat problémy/handicap/nadání svých dětí ještě před samotným nástupem do školy.

Spolupráce a informovanost všech zaměstnanců škol

Vzájemná spolupráce, tj. včasné předávání informací týkajících se zejména průběžné docházky, chování, plnění školních povinností, řešení problémů, kontaktů se zákonnými zástupci je zásadní pro odhalování dalších rizik, která mohou mít vliv na školní neúspěšnost. Zde je nutné zapojit pedagogické i nepedagogické zaměstnance, včetně pracovníků domova mládeže, odloučených pracovišť a smluvních servisů.

Každý vyučující má rozvrhem určené konzultační hodiny, které jsou uvedeny na webových stránkách školy. V rámci těchto konzultačních hodin, po domluvě i mimo ně, umožní žákům individuální nebo skupinové konzultace, popř. doučování a vede si evidenci žáků a formy práce s nimi.

Poradenství členů ŠPP

Dalším krokem v péči o žáky s některým z rizikových faktorů (např. opakování ročníku, přestup z jiné školy, neprospěch, opakovaná vysoká absence) jsou preventivní pohovory žáků s výchovným poradcem, školním metodikem prevence, kariérovým poradcem, popř. se zákonnými zástupci v průběhu celého studia.

Důslednost

Vedení školy spolu s vyučujícími, třídními učiteli a školním poradenským pracovištěm stanoví spolu se žákem postup, jak zlepšit jeho školní neúspěšnost. Při vyhodnocování se trvá na důslednosti, na dodržování pravidel a norem daných školních a klasifikačním řádem.

Využití motivačních prostředků během studia

Budoucí uchazeči o vzdělávání na naší škole mohou využít řady možností, jak získat bližší informace o oborech vzdělání. Škola se pravidelně zapojuje do prezentačních akcí – Schola pragensis a náborových akcí na základních školách, pořádá každoročně dny otevřených dveří, kariérní dny ve spolupráci se zaměstnavateli. Při prezentačních akcích škol a dnech otevřených dveří sami naši žáci spolu s učiteli informují o svém oboru uchazeče z řad žáků základních škol.

Zapojení žáků do mimoškolních aktivit – autosoutěže, magazín Weilovka, studentské firmy, školní parlament, klub mladých diváků, klub čtenářů anglického jazyka, ...

Škola v klasifikačních obdobích školního roku oceňuje žáky s výbornými studijními výsledky a příkladnou docházkou, rovněž u příležitosti ukončení vzdělávání maturitní zkouškou a

výučním listem. Finančně je odměňuje ve spolupráci s klubem Weilovka. Oceňováni jsou rovněž žáci, kteří školu dobře reprezentují v soutěžích na krajské i celostátní úrovni.

Je důležité nechat žáka vyniknout a jeho úsilí ocenit.

Organizační opatření

Informační systém Bakaláři – zákonní zástupci žáka mohou pomocí dálkového přístupu sledovat průběžné studijní výsledky a průběh vzdělávání žáka a operativně i prostřednictvím tohoto prostředí případné problémy konzultovat se ŠPP, vedením školy a příslušnými vyučujícími.

Školní řád/klasifikační řád školy – při absenci vyšší než 30% neúčasti ve vyučování je řešena neklasifikace žáka dle Klasifikačního řádu školy. S žákem je pracováno.

Opatření ke snížení vysoké absence

Třídní učitelé a učitelé odborného výcviku důsledně vyhodnocují individuálně docházku jednotlivých žáků. Upozorňují zákonné zástupce na zvýšenou absenci způsobenou častou a krátkodobou nepřítomností žáka ve vyučování. Při žakově dlouhodobé absenci řeší možnost doplnění klasifikace, možnost přerušení studia, případně úpravu vzdělávacího plánu. Žáka a zákonné zástupce upozorňují na důsledky vysoké absence vyplývající ze školského zákona a školního řádu. Třídní učitelé a učitelé odborného výcviku při řešení vysoké absence využívají poradenských služeb ŠPP.

4.4. Řešení školní neúspěšnosti

Základem řešení školní neúspěšnosti je vzájemná spolupráce všech zúčastněných, kteří mohou se žákem pracovat – to jsou učitelé jednotlivých předmětů, třídní učitel, učitel odborného výcviku, výchovný poradce, metodik prevence, kariérový poradce, rodiče, vedení školy, zaměstnanci domova mládeže a případně Pedagogicko-psychologická poradna.

V první řadě je nutné podrobit žáka kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žakových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami:

Podchytit a kompenzovat žakovy nedostatky/nadání/talent s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PPP nebo SPC, integrovat žáka, vytvořit PLPP/IVP. Sledovat dodržování doporučení ze strany vyučujících a zároveň kontrolovat, zda nejsou doporučení žákem zneužívána.

Sociálně znevýhodnění žáci:

Motivovat žáka k učení, spolupracovat s rodinou, zajistit vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole, možnost zapůjčení učebních a kompenzačních pomůcek (knihy, PC, notebook aj.).

Žáci s vysokou absencí:

Tito žáci jsou velmi často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti. Je vhodné včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky – plán dostudování učiva a termíny dozkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví zvýšený dohled nad žákem.

Jedná se zejména o individuální přístup (motivace, respektování osobního i pracovního tempa, vhodné metody a formy práce), dále o poskytování individuálních konzultací, osobní pohovory se žákem, případně i zákonným zástupcem. Vhodné je také i zadávání pravidelných úkolů v přiměřeném rozsahu pro domácí přípravu žáka a případně umožnit žákům plnění zadaných úkolů i ve volných hodinách ve škole. Žákům je k dispozici školní knihovna, která zároveň slouží jako relaxační a oddychová zóna. Důležité je zajistit pravidelný kontakt s rodiči žáka a pracovat se třídou na podpoře a motivaci těchto žáků.

Žákům se připomene důležitost domácí přípravy. Cílem domácí přípravy je: rozvoj smyslu pro plnění povinností – procvičování probraného učiva – ověření si své úrovně pochopení učiva – rozvoj schopnosti samostatně pracovat – doplnit si zameškané učivo.

U žáků v závěrečném ročníku studia je potřeba klást důraz na zvládání zátěžových situací spojených s přípravou na maturitu/závěrečnou zkoušku. Zaměřujeme se na schopnost zvládnutí velkého množství učiva v omezeném časovém období, eliminaci případných zábran při ústním projevu před větším množstvím lidí, posilování koncentrace apod. Vždy je nutné respektovat individualitu žáka.

U všech žáků pravidelně každé čtvrtletí vyhodnocujeme na pedagogické radě situaci ve vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností a domlouváme potřebné strategie. Vždy informujeme zákonné zástupce. Zlepšení školních výsledků žáka je společným cílem vyučujících, žáků a jejich zákonných zástupců. Všichni společně se proto musí důsledně podílet na předem společně stanovených postupech.

Jsou-li vyčerpány všechny možnosti a ke zlepšení žákova působení ve škole nedošlo, na společné schůzce s žákem, zákonnými zástupci, třídním učitelem a vedením školy jsou probrány všechny možnosti žákova uplatnění na škole. Je zvážena možnost opakování ročníku, změny oboru studia a v posledním případě i odchodu ze školy.